

Излиза два пѣти въ
мѣсеца. Годишна цѣна
е: гр. 20.— Безъ пред-
плата Спомоществова-
тели не сѣ пріети.—

Кн. 15. | Год. I.

Писма или статіи ще
сѣ отправятъ право до
Издателя въ Руссе.—
Неплатени писма не
сѣ пріети.—

С Л А В А

ПОВРЕМЕННО ДУХОВНО СПИСАШЕ

1. МАРТЪ 1872.

ЧЕРКОВНИ СПИСАТЕЛИ.

Освѣтъ Св. Апостоли, имаше още много чловѣци, кои-то сѣ проповѣдвали съ голѣмо усърдіе и рѣвностно бранили Христововата наука. Отъ тѣхъ по-знамѣнители сѣ следующитѣ:

1.) *Климентъ*, Александрийскій священноначалникъ и учитель, родомъ Римлянинъ, послѣ около последнята година на първѣй вѣкъ станалъ Епископъ въ Римъ. Той бѣше другарь на Апостолъ Павла. Писалъ е много списанія къмъ Коринтянитѣ и други, отъ които по-вѣчето сѣ изгубени.

2.) *Игнатій*, богоносецъ, священномъченикъ, той бѣше управитель за нѣколко години въ Антиохійската църква, послѣ стана Епископъ въ Антиохія Сирска. За Христововата вѣра въ вѣрмето на Траяна Кесаря, бѣше премѣстенъ отъ Сврія въ Римъ, нѣ ако и да бѣше подъ строго надзираніе, той пакъ проповѣдваше Христововата наука; дето го погубиха въ Римъ год. 109. сѣщо и неговитѣ списанія сѣ изгубени.

3.) *Поликарпъ*, священномъченикъ, бѣше Смирскій Епископъ, и надзиратель на мало-Азійскитъ църкви; ученикъ на Апостолъ Іоанна, а другаръ Игнатіевъ. Той е писалъ много и различни поученія къмъ Христіанитъ въ разни страни, които ги четели явно въ черкова.

4.) *Св. Іустинъ*, Самарянинъ. мъченикъ и философъ, баща му бѣше Язичникъ, а той бѣше Еленскій възпита-никъ. Още въ младостта си като прие Христіанската вѣра, съ добрия си животъ и съ ученіето си, прослави ся не малко.

5.) *Атинагора*, въ вѣрмето на Марка Антонина, писалъ е Апологія за Христіанитъ, и едно расправленіе за възкресеніе на мъртвитъ.

6.) *Св. Иринеи*, роденъ въ мала-Азія около год. 120 още отъ малкъ бѣше ученикъ на Поликарпа, Смирскій Епископъ; послѣ като стана възрастеиъ, отиде съ Епископъ Фотіна въ *Галія*, гдѣто и пострада.

7.) *Климентъ*, Александрійскій, ученикъ Пантеновъ, а послѣ стана славенъ учитель на законъ Божій, освѣтъ това и Презвитеръ въ Александрійската църква; писалъ е много увѣщанія и други съчиненія извѣстни подъ име: *Педагога* или *Наставникъ*.

8.) *Киприанъ*, священномъченикъ, той бѣше първо Язичникъ въ Картагенъ; послѣ около год. 246, като прие Христіанската вѣра, стана презвитеръ, а год. 248, стана Епископъ въ Картагенъ; бѣше славенъ учитель Христіанскій. Писалъ е много и различни книги: за прекръщеніето на Еретицитъ и др.

9.) *Септимій Тертуліанъ*, Африканецъ, роденъ въ Картагенъ около половината на вторій векъ. бѣше ученъ мъжъ и около год. 185, като прие Христіанската вѣра, стана Презвитеръ год. 192, въ Картагенската църква. Писалъ много списанія, а по знаменити за вѣрата противъ невѣрнитъ Юдеи, Язичници и разни Еретици, и други още въравоучителни църковни книги, отъ които най-знаменитъ е Тертуліановъ *Апологетикъ* или оправдателно слово противъ Язичницитъ.

10.) *Оригенъ* Египтянинъ, роденъ въ Александрія год.

186; ученикъ *Климентъ*, бѣше презвитеръ Палестинскій около год. 228; до толкози бѣше напредналъ въ Христо-вовата вѣра, дето въ 18 годишнѣтѣ си възраст стана учитель на законъ Божій въ Александрійското училище. Той е написалъ безбройно число книги; нѣкои казватъ, какъ той е написалъ до 6,000 книги, затова си нарекълъ *Адамантскій*. Отъ неговигъ книги намѣрватъ са много още и днесъ.

Сичкитѣ тѣя сѣ бие учени мъжѣ, и науката употреблявали за въ полза на Христіанската вѣра.

ТАИНСТВОТО НА СВ. ПРИЧАЩЕНИЕ.

(Неговото значеніе, постановяваніе и първата му Исторія.)

Причащеніето, или Евхаристія (което значи благодареніе) е таинство, въ което вѣрнитѣ, подъ видъ на хлѣбъ и вино, пріематъ истинското тѣло и кръвъ на Господа Исуса Христа, таинствено ся съединяватъ съ него и получаватъ залогъ на вѣчній животъ.

Видимата принадлежностъ на туй таинство е: 1) Само хлѣбъ *квасникъ* (по Грьцскій артосъ), лозяво вино *червено* (за мѣсто кръвъ), смѣсено съ водѣ (защото отъ прободенитѣ Христови гърди; „*абіе изиде кръвъ и вода*“ и спорѣдъ примѣра на самага Исуса Христа, който наливалъ вода въ виното си, за което свидѣлствувать стари хора) и 2) Божествената служба, съ призованіе на Бога Отца, Святаго Духа и съ благославяніе на прѣдложенитѣ дарове.

Вжтрѣшната сила, или сѣщността на туй таинство ся стои въ туй, че въ него присѣтствува Христосъ не образно, не чрѣзъ наитіе, или проникваніе въ хлѣба и виното, нѣ истински, дѣйствително и сѣществево, чрѣзъ прѣсѣществуваніето на хлѣба въ самото Христово тѣло, въ което Той живѣ на земѣтѣ. Подиръ освѣтяваніето на дароветѣ остава си само видѣтъ на хлѣба и виното, а тѣхната сѣщность—Христовото тѣло и кръвъ заедно съ Неговото тѣло, което е на небесата.

Таинството на Причащеніето е нарядено отъ Самого Спасителя въ врѣме на „Тайнѣтъ вечерѣ.“ И прѣди туй Той ся назовавалъ хлѣбъ на живота и тѣй доказвалъ потрѣбѣтъ на причащеніето.

„Мойсей вамъ не ви даде хлѣбъ отъ небето, а Отецъ ми Вамъ дава истински хлѣбъ отъ небесата и дава още и живота на свѣта. Рекли му: Господи, давай ни всѣкога такъвъ хлѣбъ! — Исусъ имъ отговорилъ: „Животный хлѣбъ съмъ азъ. Който прибѣгва при менѣ не ще гладува и който вѣрва въ Менѣ не ще жадува.“..... Иудентъ роптали за туй, че рекълъ: Азъ съмъ слѣзълъ хлѣбъ отъ небесата. Исусъ имъ отговорилъ: Истински, на истина Вамъ казвамъ: Който вѣрва въ менѣ, ще има вѣченъ животъ: — Азъ съмъ животенъ хлѣбъ; Вашитѣ Отци ядохъ мѣнѣ въ пустинѣтъ и умрѣхъ; а хлѣбътъ, който слѣзва отъ небесата е такъвъ, щото който яде отъ него никога не огладнява и не умира. Азъ съмъ слѣзълъ отъ небесата животенъ хлѣбъ. Ако нѣкой си ханне отъ него, ще бѣде вѣчно живъ. Хлѣбътъ, когото ижъ ви дамъ, е моето тѣло, което отдавамъ заради живота на свѣта. „Разсѣждали помѣжду си Иудентъ: Какъ може Той да ни даде да ядемъ Неговото тѣло? Исусъ имъ рекълъ: Навѣрно Вамъ казвамъ, ако не земете да ядете тѣлото на челоуескій Сынъ и да пиете кръвтъ Му, не ще имате животъ въ себѣ си: който яде тѣлото Ми и пие кръвтъ Ми, ще има вѣченъ животъ и азъ ижъ го отскръсѣхъ въ послѣдній день: защото тѣлото Ми е истинска храна, и кръвта ми е истинско питіе. Който яде тѣлото Ми и пие кръвтъ Ми, прѣбивава въ Менѣ, и Азъ въ него. Както Мя е проводилъ живій Отецъ и Азъ живѣхъ съ Отца, тѣй и който Мя яде; живъ ще бѣде съ Менѣ. Този е хлѣбътъ, слѣзълъ отъ небето. Не тѣй както Вашитѣ бащи ядохъ мѣнѣ и умрѣхъ. Който яде отъ този хлѣбъ, ще живѣе вѣчно.

Туй говорилъ Той въ Кафарнахимъ, въ сборището. Когато Го слушали, много Негови ученици му говорили: Колко ся странни тѣсѣ думи! Кой може да не слуша туй? Исусъ, като признавалъ, че ученицитѣ Нему роп-

тѣхъ, казалъ имъ: *Туй ли Вы блази? Какво ще бѣде, ако видите челоуцескій Сынъ да възлиза тамъ, отгдѣто е дошълъ? Духътъ животвори, а плътта нищо не спомага. Думитѣ, които Ви приказвамъ сѣ духъ и животъ...* Най послѣ на тайнѣхъ вечерѣхъ; Исусъ зель хлѣба и го благословилъ, прѣчупилъ го, раздалъ го на ученицитѣ и рекълъ: *Земете, яждѣте! Туй е мѣсто тѣло. Зель чашѣхъ, въздалъ хвалѣ, подалъ имъ ѣхъ сѣ думитѣ: Пийте отъ неѣхъ всиѣхъ: то е кръвта ми отъ Новій Завѣтъ, която ся излива за оставяніе грѣховеѣхъ на мнозина „А Евангелистъ Лука притуря, че Спасителъ рекълъ още: „Туй правете за моѣхъ споменъ (Гл. XX 11; 19). Тая Христовѣхъ заповѣдь строго ѣхъ пазили Апостолитѣ и всиѣхъ-та черква. „Върнитѣ всѣкога прѣбывавали въ ученіето на Апостолитѣ, въ общеніето, въ прѣчупваніе на хлѣбѣхъ, въ молитви. И всѣкій день еднотушно ся събирали въ храмѣхъ, и като прѣчупвали хлѣбъ по къщитѣ, яли сѣ веселость и простотѣхъ, и възхваляли Бога“ (Дѣяніе 11; 42, 44), Апостолскитѣ вечери ся называвали на любовѣхъ, (Пуда, 12), на които всѣкой върѣхъ посвѣщавалъ имота си, или часть отъ него. Тѣхъ вечерни събранія ставали всѣкитѣдневно и ся свѣршали обикновено сѣ причащеніе въ Христовото тѣло и кръвъ. Прѣди причащеніето единѣхъ други въ знакъ на любовь ся цѣлували и припомянали Христовіи животъ и мѣхъ.*

Ето най-главнитѣ изреченія на Апостолитѣ за таинството на причащеніето: „Чашата на благославяніето, коѣхъ-то благославяи, не е ли приобщеніе сѣ Христовѣхъ кръвъ? Хлѣбѣхъ, когото прѣломявами не е ли приобщеніе сѣ Христовото тѣло (Кор. 1. X. 16); Колчимъ ядете тосѣхъ хлѣбъ и пиете отъ тѣхъ чашѣхъ, припомяйте си Господнѣхъ смѣрть, докдѣ Той дойде (1. Кор. XI. 26).

За туй, който недостойно яде тосѣхъ хлѣбъ, или недостойно піе отъ Господнѣхъ чашѣхъ, ще бѣде виновенъ прѣдъ тѣлото и кръвъхъ на Господа.

Подиръ Апостолитѣ, въ врѣме на Христіанскитѣ гоненія, Св. вечеря и причащеніето, извършвали сѣхъ както и въ Апостолскитѣ врѣмена. Само по нѣкои случки ставали мѣхъ.

Отцитѣ на 2-рото и 3-то столѣтіе, когато защищавади Христіаніѣтъ отъ ключкитѣ на язичницитѣ, оставали ни сѣ доста описанія за Св. вечерѣ.

Св. вечеря, отъ най-напрѣдъ ся извършвала по примѣра на послѣднѣтъ Христовѣ вечерѣ, нощѣ, подиръ залѣза на слънцето, и нѣкога ся продължавала до срѣдъ нощъ (Дѣян. XX. 7); Нѣ защото нощнитѣ събранія били забранени отъ Римскитѣ закони, то вечерята ся правѣла заранѣ на рассѣмваніе. А когато Христіанската черква (въ 312 г.) вѣстѣржествувала въ свѣта надъ езичеството, то тогасѣ вечеря ся вършела денѣ, рано.

Мѣченикъ Іустинѣ философъ (въ 140 г.), тѣй описва Св. вечерѣ въ защителното си писмо камъ Императора Антонина: „Слѣдъ свършваніето на молитвѣтъ нѣй ся цѣлуваами единѣ други. Сѣтиѣ доносятъ на прѣдстоятельѣ хлѣбъ и чашѣ съ водѣ, размѣсена съ вино. Той ѣ хваща, благодари съ името на Сина и Св. Духа и слави Отца на всичкитѣ, особно благодари за туй, че Той насѣ е удостоилъ съ тѣсѣ дарове. Когато Той свърши молитвитѣ и благодареніята, всички извикватъ: Аминѣ (истина)... Послѣдъ, тѣй назованитѣ по-мѣжду ни діакони даватъ всѣкому отъ братѣта да ся приобщи съ хлѣбѣтъ, надъ когото е извършено благодареніето, и съ водното вино, а които не присѣтствувахъ, заносятъ дома нѣй.“ Тасѣ храна ся нарича Евхаристія и никому другому не ся позволява да ѣ приема, освѣнъ на оногова, който вѣрва, че нашето ученіе е истинно, и който ся е омилъ съ водѣ за оставленіе на грѣховетѣ и за възражденіе, и живѣе тѣй, както е казалъ Христосѣ. Защото нѣй приемами туй, не както простѣ хлѣбъ и просто вино, нѣ както нашѣтъ Спасѣ Іисусѣ Христосѣ, който ся е вѣплѣтилъ чрѣзъ Божіето слово за наше спасеніе, има плѣтъ и кръвь: тѣй сми научени, че тасѣ храна, надъ кожто е исчетено благодареніе съ молитвѣтъ на словото Му, ако и да ся прѣобраща на сокъ, тя храни тѣлото ни, тя е сѣщата плѣтъ и Негова кръвь на Вѣчеловѣченій Іисуса.

„Нашитѣ скромни вечери (нисалъ камъ язичницитѣ въ 3-тото столетіе Тертуліанѣ) имате ги за срамни и

разкошни. Какви сж нашитѣ вечери, туй го показва тѣхното име: тѣ ся зовуть съ Грьцско име, което значи либезность, или дружба. Колкото и да ставать скапи, разноскитѣ по тѣхъ, които разносятъ вѣрнитѣ по обичъ, сж придобивка: на тѣ съ трапеза ся кърмѣтъ обѣднитѣ... Утѣхъ нѣма нищо лошо, нищо противно на добритѣ нѣрави. Вечеритѣ ся поченватъ съ молитвъ камъ Бога; ядѣтъ само толкъсь, колкото ся изисква за спираиѣ на гладѣтъ, и пѣтъ колкото е прилично за трезвъ чѣлѣкъ. Ядѣтъ доста, нѣ не забраватъ че и нощъ трѣба да ся молятъ; разговарять ся помѣжду си и знаѣтъ, че Господъ ги слуша.

У писателитѣ на онуй врѣме намирами много потребности за извършваніето на тайнѣтъ вечерѣ въ първитѣ Христіански врѣмена, и въ тѣй нареченитѣ Апостолски постановленія и въ Литургіѣтъ на Ап. Якова. Отъ тѣсь показванія видимъ: 1) Че Христіанетѣ сж ся събирали за свѣршваніе на Евхаристіѣтъ и да ся причащаватъ всѣкидневно, или твърдѣ часто. Когато било въ обичай всѣкой день да ся събиратъ на вечерѣ, тогасъ всѣкидневно ся причащавали. Единъ дѣлъ отъ освященитѣ дарове набожнитѣ земали съ себѣ си утѣхъ и всѣкой день прѣди обѣдъ ся причащавали у тѣхъ. Когато отивали на пѣтъ, и тогасъ земали съ себѣ си Евхаристія. Отъ тукъ е произлѣзла *Литургіята на прѣд'освященитѣ дарове*. Въ постѣтъ, освѣтъ Сѣббота и Недѣля, било забранено да извършватъ тайнѣтъ вечерѣ, какъто вечера на радостъ; нѣ за да ся не лишаватъ отъ всѣкидневнѣтъ Евхаристіѣ, дозволено било да ся причащаватъ съ прѣд'освященитѣ дарове. 2) Който дохождалъ на вечерѣтъ доносилъ съ себѣ си обикновенъ хлѣбъ, вино, дървено масло и др. Тѣсь приноси (по Грьцски *просфора*) вземали діаконитѣ, записвали имената на жертвувателетѣ и тѣсь имена прѣдъ трапезѣтъ съ молитвъ ся прочитали въ врѣмя на освященіето дароветѣ, въ вечерѣтъ; 3) отъ тѣсь приноси единъ дѣлъ отъ хлѣбѣтъ и виното ся освящавали за Христово тѣло и кръвъ чрѣзъ *благодаритѣ молитвѣ*, чрѣзъ Христовото Слово и призованіето на Св.

Духа, а другитѣ дарове надъ които пакъ ся чело *благодареніе*, ся употрѣблявали заради общественій столъ. Приноснитѣ дарове, молитвитѣ и самата вечеря, ся наричала *безкрѣвна жертва*. 4) Освѣтъ молитвитѣ и священнитѣ лѣснопѣнія, на вечеряѣтъ ся свѣршвали четенія отъ священото Писаніе, бесѣди и поученія. Само на женитѣ не давали да поучаватъ въ черкваѣтъ, да дѣйствуватъ при священослуженіето, и дори да не пристѣпватъ камъ олгара.

Слѣдъ освобожденіето на Христіанската църква отъ гоненія, когато Христіаніята станала царствено вѣроисповѣданіе, и бройтъ на вѣрнитѣ ся умножилъ, трѣбало да ся измѣнятъ много обичаи и обреди на първоначалнѣтъ черква, пѣ память за тѣхъ и до сега ся е упазила въ священослуженіята (Литургіитѣ) на Василия Великаго, Іоанна Златоуста и Григорія.

М. Хр. Радославовъ.

Въ Шуменъ 18 Фебруарія 1872.

БОГАТСТВОТО И СИРОМАШЕСТВОТО.

Блаженъ раздѣлкаѣй на нища и бѣога!

Прѣвишніятъ промислъ Божій бѣше опрѣдѣлилъ вѣченъ животъ за челоѣка, пѣ слѣдъ паденіето на нашитѣ прародители, раздѣли челоѣческія животъ на два живота: на приврѣменній и вѣчній животъ.

Богъ е опрѣдѣлилъ приврѣменній животъ за да испита челоѣка да ли е добръ или лошъ, а вѣчній за да си приеме сѣкой заплата спорѣдъ дѣлата си; т. е. добрія да ся радва отъ вѣчного блаженство, а злія да ся осѣди на вѣчни мѣки.

Срѣдствата, чрѣзъ които испита Богъ челоѣка, сѣ много, измежду който най-главни сѣ: *богатството и сиромашеството*.

Всякій челоѣкъ е длъженъ да ся труди да спичели богатства: първо за себе си, а второ за своитѣ ближни. „Въ потѣ лица твоего спѣси хлѣбъ твой,“ казалъ е Богъ на първаго челоѣка. Богатството е нужно за земній животъ; богатството е нужно за тѣлото, слѣдователно и

за душѣта, защото душѣта е тѣсно съединена съ тѣлото; богатството е нужно за тѣлесното и душевно здравіе, удоволствіе и напръдваніе.

Много хора има богати, нъ не сж благополучни; не знаѣтъ какъ да разполагатъ съ богатството си, не знаѣтъ що е богатство?

Богатството е единъ даръ, когото Богъ повѣрява на чловѣка, за да го управлява приврѣменно; а тѣй богатіятъ е само приврѣмненій управитель на своето иманіе, а Богъ е притяжателъ. „Господня земля и исполненіе ея,“ казва Давидъ (Пс. 23, 1) За това ній, като приврѣмненни управители на Божіиѣ дарби, длъжни сме разумно и Богоугодно да управляваме повѣренното ни иманіе, за да не бъдемъ осждени въ страшнія день отъ Божіето правосждіе. Богатството само по себе си не е ни добро ни зло; доброто или злото зависи отъ нашето произволеніе: богатството е добро, когато ся употреблява добръ; богатството е зло, когато ся употреблява злѣ. На въпросътъ: Какъ трѣба да разполагамъ съ нашето иманіе? отговоря Св. Писаніе: „*Ни тебе е оставенъ сиромаситъ, и ти си на сирачето помощникъ.*“ (Пс. 9, 35) Не е дозволено само да давами, нъ трѣба да знаемъ 1), на кого да давами, 2) колко да давами и 3) какъ да давами?

1) Трѣба да давами на онія лица, които иматъ нужда отъ насъ, като сиромаситѣ, у довицитѣ, сирачета; сжщо тѣй сме длъжни да жертвуваме за черквѣтъ, за училищата, и въобще за всичкитѣ наши общеполезни завѣденія, защото просвещеніето е основаніето на народното напръдваніе; 2) да давами спорѣдъ нуждата и съразмѣрно съ нашето иманіе: Богъ не глѣда на даваніето нъ на произволеніето; 3) да давами съ весело лице и добро сърце: „*Не отъ скорби или нужда, добротна бо дателя любитъ Богъ,*“ казва Псалмопѣвецътъ (Пс. 111, 19) Не трѣба да давами лицемѣрно, както фарисейтъ, нъ скришно, както ни учи самъ Исусъ Христосъ, да не знае лѣвата що прави дѣсната.

Нъ, на жялостъ, твърдѣ малцина изпълняватъ тѣзи Христіански длъжности къмъ сиромаситѣ. Колко пакти от-

казвами помощъ на сиромаситѣ и на удовицитѣ, които ся борятъ съ мѣчнотїитѣ на този животъ! Колко пѣти пѣдимъ просяцитѣ, когато ни искатъ една малка милостиня! Колко пѣти минувами покрай слѣпци и хроми, безъ да имъ хвърлимъ петъ пари! Колко пѣти виждами сирачета голи и боси, колко пѣти ги чювами да плачатъ за ежедневенъ хлѣбъ, безъ да ни заболи сърдцето безъ да ги съжалимъ! Ахъ, голѣмо е нашето немилосърдіе къмъ сиромаситѣ! Блаженъ разумѣвай на нища и убога!

Каквото правите на сиромаситѣ, на Бога го правите, казва Исусъ. За това трѣба да са старае човѣкъ да спичели богатство, съ намѣреніе да помага на сиромаситѣ, които нарича Христосъ свои братія, трѣба да са старайми дето съ праведни срѣдства да спичелимъ богатство, а да ся вардимъ отъ сребролюбіето, което е смъртенъ грѣхъ и второ идолослуженіе: сребролюбіето направи Іуда Искарнотскаго прѣдатель, сребролюбіето прѣдаде Ананія и Сапфира на смъртъ.

Богъ благословява онія хора, които даватъ милостиня, и иманіето имъ намѣсто да ся умалява напротивъ ся умножава, както брашното и елеятъ на удовицѣтъ отъ Сарелтя, която е хранила пророка Ілія.

Богатството е нужно само за този животъ; нъ този животъ не е вѣченъ „*Кто есть чловѣкъ, иже поживетъ и не узритъ смерти?*“ (Дав. 88, 49) Да, благочестиви Христіани, ній сме смъртни: това тѣло, което ній днесъ украшавами, утрѣ като трѣвѣтъ ще изсѣхне, земнія ни животъ ще ся угаси, и нашитѣ свѣтовни работи ще прѣминѣтъ като сѣнка. Питамъ сега: Щели однесемъ богатството си на онзи свѣтъ? — Не, защото онзи свѣтъ нѣма нуждѣ отъ земни богатства. Като е тѣй, защо да не ся трудимъ още до-дѣто сме живи, дето да жертвувами иманіето си, за да сполучимъ вѣчно блаженство, и да ся веселимъ вѣчно съ богатого Авраама и праведного Іова въ царство небесно?

Наистинна че и между насъ има много сиромаси, нъ малко ще си спасятъ душѣтъ защото не търпятъ сиромашеството като бѣдній Лазаръ, нъ ся гнѣвѣтъ и хулятъ

Бога, защото сж сиромаси, завиждатъ на богатитѣ и правятъ други подобни грѣхове. Това е твърдѣ жально за такива сиромаси, защото не ще ся удостоятъ да видятъ Лазара въ пазвѣтъ на Авраама. Не е доволно само да сме сиромаси, нѣ трѣба и съ благодареніе да сносимъ вѣнецътъ на търпѣніето, ако желаемъ да сполучимъ царството Божіе т. е. правдѣ, миръ и радостъ въ Духа Святото. *И азъ съмъ сиромасъ и нищъ казва Давидъ, нѣ Господь ся грижи заради мене.*“ За това трѣба да имамъ надѣждѣ въ Бога, защото Богъ, който е хранилъ Адама въ рай, Мойсея въ Синай, и Іоанна въ пустинѣта, Іорданскѣ, ще ся грижи и за насъ и нинѣ и присно и во вѣкы вѣковъ.— Аминь.

Берберовичъ.

Туля 7 Февруарій 1872.

СВЯЩЕННИЧЕСКИ СТЕПЕНИ.

(продълженіе.)

Що е Архидіаконъ?

Архидіаконъ е онуй лице, което има първенство, между другитѣ діакони. Това наименованіе има си началото още отъ Апостолскитѣ врѣмена.— Архидіаконитѣ сж имали въ IV вѣкъ твърдѣ голѣмо отличіе въ черкова, и тѣ сж служили съ Архиереитѣ, освѣнъ това помагали сж, въ проповѣданіето на словото Божіе. Този степенъ съществува даже и днесъ въ Христіанската църква, сжщо и въ Римската.

Що е Протодіаконъ?

Първенствующата църква този степенъ не е познавала. Протодіаконскія степенъ введенъ е най-напредъ въ Россія, и то около половината на вторій вѣкъ. За Протодіакони Руситѣ произвеждатъ, само Діаконитѣ отъ мирското свѣщенство, които служатъ въ катедралнитѣ църкви; а Сърбитѣ произвеждатъ за Протодіаконъ само Діаконитѣ отъ монашескія чинъ. Този степенъ е излишенъ въ църква по това, защото за него нѣма преписано никакво правило. Между Діаконскія чинъ имаше още единъ

степенъ отъ женскія полъ, които ся именувахъ: *Діаконице* (діаконици). Тѣ сж были познати още въ Апостолскитѣ врѣмена (Рим. 16, 1.) Въ този чинъ сж приѣмали само стари вдовици, които сж биле прави Христіанки и съ нѣравственно повѣденіе. Църковнитѣ историци, разпоисватъ числото на годинитѣ, които трѣба да има оная жена, която иска да стѣпи въ този чинъ. Нѣкой казватъ чирѣбаало да има 60 год. нѣкой 50, а други 40.

Главната длъжностъ на всяка Діаконица е била, да крѣщава женитѣ; да са грижи за сиромашкитѣ жени.— Тѣ сж преглеждали болнитѣ жени, варадѣли на вратитѣ, презъ които влѣзвали женитѣ въ църква; тѣ ся опредѣлявали и мѣсто на женитѣ въ черкова, като ги поучавали, какъ да са владѣжтъ въ черкова при Богослуженіето. Діаконитѣ сж биле произвеждани на този чинъ чрезъ рѣкоположеніе, сящо както и Діаконитѣ, носили сж *Ораръ* на рамото, и приѣмали въ Олтаря Св. Причащеніе.

Този чинъ *Діаконица*, не е изхвърленъ на единъ пѣтъ изъ църквата, но постепенно. Въ Гръцката църква съществуваа е до 12-тій вѣкъ, а въ Римската до 6-тій вѣкъ.

II.

Презвитерскій степенъ.

Вторій священническій степенъ е Презвитерскій или Іерейскій.— Този степенъ нѣма по-долни нему присѣдинени степени; но има по-високій степенъ. Мирскитѣ священници иматъ само единъ по високъ степенъ, а той е: Протопресвитерскій а въ монашескій чинъ има и то сж: Игуменъ и Архимандритъ, Сингели нѣма.

Що е Презвитеръ, Іерей или Священникъ?

Священникитѣ си иматъ началото още отъ онія 72 ученика, които е Христось избралъ за помощници на Апостолитѣ, когато захвана да са умножава Христіанството (Лук. 10, 1).— Споредъ както имахъ Апостолитѣ за помощници онія 72 ученика; тѣж сж и Епископитѣ за олесненіе въ дѣлата имъ, установили презвитери; които сж считатъ като за наслѣдници на горѣреченнитѣ 72 ученика. Отъ това ся види явно, какъ Епископитѣ сж А-

постолски приѣмници и наслѣдници; а презвитеритѣ сѣ наслѣдници и приѣмници на оня 72 ученика.

Презвитеритѣ сѣ биле подчинени на Епископитѣ при богослуженіето, като на върховни служители. Тѣ сѣ могли и безъ присѣтствіето на Епископитѣ, да кръщаватъ, да проповѣдватъ, да освѣщаватъ и причестяватъ, само ако сѣ биле за това опълномощени отъ Епископѣтъ.

Както Діаконитѣ, тѣй сѣщо и Презвитеритѣ рѣкополагали сѣ ся отъ Апостолитѣ, а днесъ сѣ рѣкополагатъ само отъ Епископитѣ.— Презвитеръ е Гръцка речъ и значи: старейшина на званіето или достоинството, а не старъ по годинитѣ. Священникѣтъ може да свършва сичкитѣ тайни, само не може да освѣщава мирото; нето антимиѣ, нето да тронясва черкова. На Презвитерскія степенъ присѣдиненъ по-високъ степенъ е протопрезвитеръ.

Що е Протопрезвитеръ (Икономъ)?

Протопрезвитеръ сѣ счита, като най-старій братъ между священникитѣ. Той съ това сѣ отлчѣе, неможе да свършва други тайни; освѣнъ оня, които може да свършва сѣкій священникъ.— Сѣкій Протопрезвитеръ е длъженъ да пазѣ редъ въ черкова, и миръ мѣжду священникитѣ.

За Монашескія чинъ.

Монашескія чинъ колкото е по-простъ; толко сѣ по-вѣче отговаря на званіето сѣ; но напротивъ въ монашескія чинъ има твърдѣ много титули, отъ които би могли нѣколко да сѣ изоставятъ, а да сѣ задържатъ само оня, за които има прописано правило.

Що е Игуменъ?

Игуменъ, значи: управитель, който занимава мѣстото на Архимандрита, и управлява монаситѣ въ единъ монастырь.

Що е Архимандритъ?

Архимандритъ е сѣщо, каквото и Игуменъ, само съ това сѣ отличава отъ Игумена, защото има право да носи кръстъ на гърдитѣ сѣ.— За произвѣден е въ Архимандритъ нѣма прописано особено правило. (Слѣдва).

ЗА СВЯТОТО ПИСАНІЕ.

(продълженіе).

Тѣй са дѣли Святото Писаніе въ смотреніе на врѣмето, но ако земимъ предъ видъ съдържаніето му: тогазъ ще го раздѣлимъ на три части: на *Историческа*, *поучителна* и *пророческа*.

Книгитѣ които спадатъ въ *Историческата* часть на старій завѣтъ отъ Св. Писаніе, имѣнуватъ са исторически, защото въ тѣхъ са описани точно сичкитѣ събитія съ Израилскій народъ. Но понеже са описватъ въ тія книги и закони и наредби, който говорялъ самъ Богъ на Израилтянскія народъ, за това са имѣнували старитѣ Евреитѣзи часть отъ Св. Писаніе: *Законъ*.

Въ първата Историческа часть на старій завѣтъ отъ Св. Писаніе спадатъ, слѣдующитѣ книги: Битія, Изходъ, Левитъ, Числъ, Второзаконнія, сичкитѣ петъ книги Мойсееви са имѣнуватъ *пентатеухъ* (пятокнижіе), Исуса Навина, Судей, Рутъ, четири книги царства, двѣ книги паралипоменонъ, първа книга Ездри, Нееміе, друга книга Ездри, книга Товитъ, Юдитъ, Естиръ, и три книги Макавейски.

Книгитѣ които спадатъ въ втората *Поучителна часть* на старій Завѣтъ, имѣнуватъ ся поучителни за това, защото отъ тѣхъ човѣкъ може да са научи на мѣдростта и начинътъ, какъ да живѣе на земѣта по-благополучно, а заедно и да изпълни волята Божія. Въ тѣзи часть спадатъ слѣдующитѣ книги: Книга Іова, Псалтиръ, Соломоновитѣ причти, книга Еклезіаста, книга Пѣсни Пѣсней, книга Премѣдрости Соломонови, и книга Премѣдрости Исуса сина Сирахова.

Книгитѣ които спадатъ въ третѣта *пророческа*, часть на старій Завѣтъ, имѣнуватъ са пророчески за това, защото са намѣрватъ въ тѣхъ сичкитѣ дѣла и срѣдства, които е опредѣлилъ Богъ послѣ човѣческото паданіе за спасеніето му. Въ тѣзи часть спадатъ слѣдующитѣ книги: на пророкъ Исаія, Еремія съ неговія плачь и книгата на пророкъ Варуха, Езекила и Данила съ книгитѣ на два-

найсетѣхъ малки пророци: Осіе, Іоила, Амоса, Аввіе, Іоне, Михея, Наума, Авакума, Софоніе, Агея, Захарія, Малахія и третя книга Ездри.

Новій завѣтъ са дѣли пакъ на три части, и то на: *Историческа, Морално догматическа и Пророческа.*

Книгитѣ които спадатъ въ *Историческата* часть на новій завѣтъ, имѣнуватъ са затова *Исторически*, защото въ тѣхъ са съдържава учението, животътъ и съдбата на Исуса Христа и на неговитѣ Апостоли. Въ тѣзи часть спадатъ Евангеліята на: Матея, Марка, Лука Іована и книгата на Лука върху Апостолскитѣ Дѣянія.

Книгитѣ които спадатъ въ втората *Морално-догматическа* часть, имѣнуватъ са затова *Морално-догматически*, защото отъ тѣхъ може да са научи човѣкъ на Христіанската вѣра и на Христіанскитѣ добродѣтели. На тѣзи часть принадлежатъ следующитѣ книги: 1.) Соборна Апостолска посланія и то: едно посланіе на Апостолъ Яковъ, двѣ посланія Апостолъ Петъръ, три посланія Апостолъ Іована и едно посланіе отъ Апостолъ Юда; 2.) Четирнадесятъ посланія отъ Апостолъ Павла, и то: едно на Римлянитѣ, двѣ на Коринтянитѣ, едно на Галатянитѣ, едно на Филиписейцитѣ, едно на Колосайцитѣ, двѣ на Солунянитѣ, двѣ на Тимотея, едно Титу, едно на Ефесеянитѣ, едно Филимону и едно на Евреитѣ.

Въ третата *Пророческа* часть на новій завѣтъ спада: Апокалипсисъ (откровеніе) на Святаго Іована Богослова, гдѣто са предсказва бъдущата съдба на църквата и ко-нецътъ на свѣта.

Ако земимъ предъ видъ духътъ, който вѣе въ сич-китѣ тия книги на свято Писаніе; тогазъ трѣба да ги раздѣлимъ на двѣ и то на: *Канонически и Апокрифически.* Канонически книги са имѣнуватъ онія, които сѣ напи-сани непосредно отъ Святаго Духа, и въ тѣхъ са съдър-жаватъ напълно правилата на Христіанската вѣра и на-чинътъ, какъ трѣба да живѣе човѣкъ на земята, за да бѣде спасенъ и да постигне животъ вѣчній.

(Слѣдва).

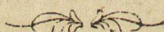
КЪМЪ ПОЧИТАЕМИТЪ ПАСТОЯТЕЛИ.

НА

„С Л А В А“

Този е вече 15-ти брой, а още не сме приели отъ нигдѣ, втората предплатата за листа, (съ исключеніе отъ двѣ три мѣста). Затова съ голѣма жалость извѣствами на Почитаемитъ си Спомоществователи какъ срецами твърдѣ голѣми припятствія въ издаваніето, защото захванахъ вече да не ни вѣрватъ и на печатницѣтъ; а най послѣ ще бѣдемъ принуждени да сиремъ, когато нѣмами отъ нигдѣ помощъ. Но като сме увѣрени какъ такова едно жалостно приключеніе не ще развѣсели нето едно родолюбиво сърдце, ний неможемъ да предприемемъ нищо друго, освѣнъ да замолимъ и пакъ Почит. си Спомощници, а особено Г-да Настоятелитъ, да са потрудятъ и да ни събератъ стойността, като сторѣтъ единъ трудъ, да ни ѣхъ внесатъ часть по скоро, защото доволно е дето не са ползувами нищо, а още и да страдами, това би било нѣщо противъ съвѣстѣта.— Злоупотрѣбленія имамъ доволно, които ще обявимъ явно въ послѣднія си листъ, и отъ които страда днесъ листа ни. Отъ много мѣста не сме приели още нето една пара, а и ние като не сѣхъ надѣвахми какъ ще ни забравятъ до толкози, търпеливо поднасяхми всяка мѣка. но днесъ е преспѣло издиханіето на Едничкія Духовенъ листъ »СЛАВА« да заспи съ годишна цена отъ 20 гр.!! което недай Боже да са случи.

Издательтъ.

КНИЖЕВНО ИЗВѢСТІЕ.

Тия дни ще излѣзе отъ печать книжката „АНАТЕМА“ по-зорищна игра, въ едно дѣйствиѣ. Написана по поводъ на Окружното писмо къмъ Българ. народъ, издадено отъ Гръцката велика Церква. Надѣвами са какъ и този нашъ трудець, ще са приеме на драго сърдце отъ Почит. ни Читатели. Издательтъ.

Издатель: Т. Х. СТАНЧЕВЪ.

Въ Печатницѣтъ на Дунавскѣтъ Область.

(طونه ولايتی مطبعة سنده باصله مشدر)